

ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ
ATASKAITŲ RINKINIŲ TEISINGUMAS, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR
TURTO NAUDOJIMAS

2020 m. liepos 3 d. Nr. KA-2
Šalčininkai

Su audito ataskaita galima susipažinti
Šalčininkų rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.salcininkai.lt

TURINYS

Pagrindiniai ataskaitos faktai	3
Santrauka	4
Ižanga	8
Audito rezultatai	14
1. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas	14
2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas	15
2.1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų vertinimas	16
2.2. Savivaldybės skolos ataskaitų duomenų vertinimas	16
3. Savivaldybės biudžeto vykdymas, biudžeto lėšų ir turto naudojimas	16
3.1. Savivaldybės biudžeto pajamos	16
3.2. Savivaldybės asignavimų panaudojimas	19
3.3. Savivaldybės įsiskolinimas	20
3.4. Nekilnojamojo turto valdymas	21
4. Pasiiekta pažanga	23
Rekomendacijų įgyvendinimo planas	25
Priedai	
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	27
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	30
3 priedas. Konsoliduojamų viešojo sektoriaus subjektų grupės sąrašas	34

PAGRINDINIAI FAKTAI

85 244

tūkst. Eur

**SAVIVALDYBĖS
TURTA**

7 004

tūkst. Eur

**SAVIVALDYBĖS
ĮSIPAREIGOJIMAI**

50 265

tūkst. Eur

**SAVIVALDYBĖS
PAJAMOS**

49 060

tūkst. Eur

**SAVIVALDYBĖS
SĄNAUDOS**

51

VSS duomenys konsoliduoti KFAR

48

VSS duomenys konsoliduoti BVAR

SEPTYNERIUS METUS IŠ EILĖS nustatome reikšmingų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų iškraipymų

20 proc. turto

duomenų teisingumo finansinių ataskaitų rinkinyje negalime patvirtinti

SEPTYNERIUS METUS IŠ EILĖS biudžeto vykdymo ataskaitos visais reikšmingais atvejais teisingos

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymu¹, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu² ir Biudžeto sandaros įstatymu³ atlikome Šalčininkų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių duomenų bei biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams 2019 metais finansinį ir teisėtumo auditą. Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškama audito išvadoje. Auditą atlikome Šalčininkų rajono savivaldybės administracijoje, vertindami 2019 metų Šalčininkų rajono savivaldybės konsoliduotąsias, 51 konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) viešojo sektoriaus subjektų finansines ir 48 biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitas. Vertindami Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumą, atlikome pagrindines audito procedūras. Vertindami Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, rinkome duomenis ir atlikome pagrindines audito procedūras visuose viešojo sektoriaus subjektuose. Audito apimtis ir taikyti metodai aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi Tarnybai pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai.

Pagrindiniai audito rezultatai

Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas, išskyrus tai, kad:

1. Savivaldybės administracija 2019 m. bei 2020 m. iki birželio 1 d. atliko 170 kelių ir gatvių techninę inventorizaciją, Registrų centre užregistravo 55 kelių (gatvių). Vis dar nėra tiksli apskaita apie 85

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 2 p. ir 2 d. 10 p.

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 37 str. 1 ir 3 d.

proc. arba 991 kelių (gatvių), nurodytų Vietinės reikšmės kelių sąraše, nes neatlikta jų techninė inventorizacija ir teisinė registracija. Dėl to nebuvo galimybės įsitikinti, kad konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje eilutėje „Infrastruktūros ir kiti statiniai“ parodyti vietinės reikšmės kelių (gatvių) 18 191,1 tūkst. Eur, „Finansavimo sumų iš valstybės biudžeto“ 6 277,9 tūkst. Eur, „Finansavimo sumų iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų“ 4 808,2 tūkst. Eur, „Finansavimo sumų iš kitų šaltinių“ 4 057,1 tūkst. Eur bei „Sukauptas perviršis ar deficitas“ 3 047,9 tūkst. Eur likučiai yra tikri ir teisingi (ataskaitos 1.2. poskyris).

2. Neteisingai apskaitoje užregistravus išankstinius mokėjimus, Savivaldybės administracija Finansinės būklės ataskaitos trumpalaikio turto eilutėje „Išankstiniai mokėjimai“ nepagrįstai padidino 47,9 tūkst. Eur avansinio mokėjimo už ilgalaikį turtą likutį, o eilutėje „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ šia suma nepagrįstai sumažino ilgalaikio turto likutį (ataskaitos 1.3. poskyris).

3. Dėl neteisingo ilgalaikio turto grupavimo 2019 m. Finansinės būklės ataskaitos ilgalaikio turto eilutė „Pastatai“ padidinta 21,0 tūkst. Eur, o eilutė „Nekilnojamosios kultūros vertybės“ šia suma sumažinta (ataskaitos 1.4. poskyris).

4. Savivaldybės administracijos apskaitoje apskaityti savivaldybei nepriklausantys 2 butai ir gyvenamasis namas, dėl to 18,5 tūkst. Eur 2019 m. Finansinės būklės ataskaitose padidintas ilgalaikis turtas ir atitinkamai grynasis turtas (ataskaitos 1.5. poskyris).

Savivaldybės 2019 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas

Audito metu įvertinus 2019 m. gruodžio 31 d. savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas ir skolas bei mokėtinas sumas, neatitikimų, kurie darytų reikšmingą įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatėme. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas, išskyrus tai, kad:

5. Ne visais atvejais teisingai ir rūpestingai klasifikuojami savivaldybės biudžeto asignavimai, todėl Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos „Kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidų“ straipsnis padidintas 15,8 tūkst. Eur, atitinkamai sumažinus „Transporto priemonių įsigijimo išlaidų“ straipsnį (ataskaitos 2.1. poskyris).

6. Savivaldybės administracija nesivadovavo Finansų ministerijos rekomendacijomis ir 5,0

tūkst. Eur prisiimtų įsipareigojimų pagal DNMP⁴ ir pagal ETPT⁵ modelį neparodė F. 3-sav. „Skolinių 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitose“ (ataskaitos 2.2 poskyris).

Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimas

Savivaldybės lėšos ir turtas ne visais atvejais 2019 metais buvo valdomi, naudojami ir disponuojama jais vadovaujantis teisės aktų reikalavimais:

7. Atliekant nekilnojamojo turto valdymo auditą nustatyta, kad dalis šio turto savivaldybės funkcijoms atlikti nereikalingas ir nenaudojamas.

8. VšĮ Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras be Savivaldybės tarybos sprendimo sudarė patalpų nuomos sutartį, VšĮ Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninė be Savivaldybės tarybos sprendimo sudarė panaudos sutartį.

9. Dalis savivaldybės turto neužregistruota Nekilnojamojo turto registre.

10. Ne visas gyvenamasis fondas, patvirtintas Šalčininkų rajono savivaldybės būsto fondo sąrašuose, apskaitytas Savivaldybės administracijos apskaitoje. Yra atvejų, kai Savivaldybės administracijos apskaitos registruose daugiabučiai gyvenamieji namai apskaitomi ne pagal butus ir Registrų centre registruojami vienu registro numeriu

11. Savivaldybėje tik maža dalis nekilnojamojo turto panaudos ir nuomos sutarčių registruojama Nekilnojamojo turto registre.

12. Savivaldybės administracija nesilaiko teisės aktų reikalavimų dėl žemės sklypų suformavimo savivaldybės valdomiems nekilnojamojo turto pastatams eksploatuoti ir nesikreipė, kad sklypai būtų suformuoti.

13. Nesutvarkytas savivaldybės teritorijoje esantis bešeimininkis nekilnojamas turtas, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas).

14. Savivaldybės administracija neužtikrina skirtų dotacijų panaudojimą ir nepanaudotas lėšas grąžina valstybei.

Rekomendacijos

1. Atlikti kelių (gatvių) techninę inventorizaciją ir teisinę registraciją, kad būtų užtikrinta teisinga informacija apie vietinės reikšmės kelius ir buhalterinėje apskaitoje turto grupėje „Infrastuktūros ir kiti statiniai“ būtų parodyta teisinga ir tikra būklė.

2. Visas buhalterinės apskaitos operacijas registruoti vadovaujantis atitinkamais VSAFAS

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-23 nutarimas Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-11-26 nutarimas Nr. 1328 „Dėl Viešųjų pastatų energetinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“.

standartais bei patvirtintais individualiais sąskaitos planais.

3. Parinkti priemones, kurios užtikrintų teisingą Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą, suskirstymą pagal bendrus ekonominius lėšų kaupimo ir skirstymo požymius.

4. Prisiimti finansinius įsipareigojimus pagal DNMP⁶ ir ETPT⁷ modelį rodyti F. 3-sav „Skolinių ataskaitos“.

5. Parengti savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo gaires: numatyti, kiek ir kokio turto ilgalaikėje perspektyvoje reikės funkcijoms atlikti, o kiek jo, siekiant didžiausios naudos, pagal nustatytus kriterijus galima išnuomoti, remontuoti, ateityje plėtoti ar parduoti.

6. Priimti sprendimus dėl avarinės būklės esančio būsto, t.y. remonto ar likvidavimo. Peržiūrėti savivaldybės būsto fondo sąrašus, atnaujinti nuomos sutartis, imtis priemonių, kad visas savivaldybės būstas ir savivaldybės socialinis būstas būtų išnuomotas pagal galiojančius teisės aktus.

7. Imtis papildomų priemonių, mažinančių įsiskolinimą už būsto nuomą.

8. Panaudos, nuomos sutartis sudaryti tik turint Tarybos leidimą. NT nuomoti, perduoti panaudos pagrindais vadovaujantis nustatytais teisės aktais nuostatomis.

9. Kontroliuoti nekilnojamojo turto nuomos ir panaudos sutarčių vykdymą, imtis veiksmų, kad būtų vykdomi sutarčių įsipareigojimai, sumažinti įsiskolinimą už turto nuomą.

10. Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-11-13 nutarimu Nr.1428 „Dėl Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo“ reikalavimais, įteisinti valstybinės žemės sklypų, reikalingų pastatams eksploatuoti, naudojimą.

11. Atlikti teisės aktais nustatytus veiksmus su visu nustatytu bešeimininkiu NT.

12. Spręsti klausimą dėl nekilnojamojo turto buhalterinės apskaitos bei registruoti turtą ir juridinius faktus, susijusius su turtu Nekilnojamojo turto registre.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-23 nutarimas Nr. 1213 „Dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-11-26 nutarimas Nr. 1328 „Dėl viešųjų pastatų energetinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo.

IŽANGA

Remdamiesi Tarybos veiklos planu⁸ ir vykdydami pavedimą⁹ atlikome Šalčininkų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių duomenų bei biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams 2019 metais finansinį ir teisėtumo auditą.

Audituojamas subjektas – Šalčininkų rajono savivaldybė (Savivaldybės grupė, kurią sudaro savivaldybės administracija ir savivaldybės kontroliuojami subjektai, kurių biudžeto ir finansinių ataskaitų duomenys konsoliduojasi rengiant 2019 metų savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį). Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį parengė Šalčininkų rajono savivaldybės administracija (toliau – savivaldybės administracija). Auditas pradėtas 2019 m. spalio 7 d., numatytas baigti 2020 m. liepos 15 d.

Pagal Vietos savivaldos įstatymą¹⁰ ir Biudžeto sandaros įstatymą¹¹ savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, apimantį savivaldybės konsoliduotąjį finansinių ataskaitų rinkinį ir savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, tvirtina Taryba.

Audito ataskaita ir išvada teikiama Savivaldybės administracijai ir Šalčininkų rajono savivaldybės tarybai. Apie audito rezultatus informuojami Šalčininkų rajono meras ir Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas. Audito apimtis ir taikyti metodai aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Savivaldybės 2019 metų konsoliduotas finansinių ataskaitų rinkinys priskiriamas II konsolidavimo lygiui, už jo parengimą atsakinga savivaldybės administracija. Savivaldybės konsoliduotas finansinių ataskaitų rinkinys, kurį sudarė ŠRSA ir jos kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniai, pateiktas Tarybai 2020 m. birželio 8 d. Šį rinkinį sudaro 51 savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų ataskaitos (47 biudžetinių įstaigų, 3 viešųjų įstaigų, priskiriamų prie viešojo sektoriaus subjektų, bei administruojamojo išteklių fondo (iždo)), kurių grupės sąrašas patvirtintas 2019 metų konsolidavimo schemoje¹². Konsoliduojamų viešojo

⁸ ŠRS kontrolės ir audito tarnybos 2020 metų veiklos planas, patvirtintas ŠRS kontrolieriaus 2019-11-14 įsakymu Nr. KĮS-5.

⁹ Pavedimas atlikti finansinio ir teisėtumo auditą, patvirtintas ŠRS kontrolieriaus 2019-11-15 įsakymu Nr. KP-3.

¹⁰ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 15 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 36 str. 3 d.

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020-01-30 įsakymas Nr. 1K-18 „Dėl 2019 metų LR VSS grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą VSS patvirtinimo“

sektorius subjektų grupės sąrašas pateikiamas 3 priede „Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) VSS grupės ir kitų kontroliuojamų bei valdomų subjektų sąrašas“. Į savivaldybės konsoliduotąjį finansinių ataskaitų rinkinį įtrauktas ir finansinis turtas, kurį sudarė savivaldybei priklausantis bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas, šių subjektų sąrašas pateikiamas 3 priedo 2-oje lentelėje „Kontroliuojamų VšĮ, nepriskiriamų prie VSS, savivaldybės įmonių, kontroliuojamų akcinių ir uždaryjū akcinių bendrovių, asocijuotųjų ir kitų subjektų sąrašas“.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios finansinės ataskaitos:

- 1) finansinės būklės ataskaita (finansinė ataskaita, kurioje parodomas visas viešojo sektoriaus subjekto turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas paskutinę atskaitinio laikotarpio dieną);
- 2) veiklos rezultatų ataskaita (finansinė ataskaita, kurioje nurodomos visos viešojo sektoriaus subjekto atskaitinio laikotarpio pajamos, sąnaudos ir veiklos rezultatai);
- 3) pinigų srautų ataskaita (finansinė ataskaita, kurioje nurodomos viešojo sektoriaus subjekto atskaitinio laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos bei išmokos);
- 4) grynojo turto pokyčių ataskaita (finansinė ataskaita, kurioje pateikiami duomenys apie viešojo sektoriaus subjekto grynojo turto pasikeitimą per atskaitinį laikotarpį);
- 5) finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas (finansinė ataskaita, kurioje detalizuojamos ir paaiškinamos viešojo sektoriaus subjekto finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitose nurodytos sumos, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma kitose finansinėse ataskaitose. Į šį aiškinamąjį raštą įtraukiama Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalaujama pateikti informacija).

Už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymą, pateikimą teisės aktuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms ir paskelbimą laiku atsako Savivaldybės administracijos direktorius teisės aktų nustatyta tvarka.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą¹³ savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia savivaldybės administracija, remdamasi savivaldybės biudžeto buhalterinės apskaitos duomenimis – į savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais. Savivaldybės 2019 metų BVAR parengtas pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktus

¹³Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 35 str. 4 d.

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos duomenis ir savivaldybei pavaldžių biudžetinių įstaigų pateiktus biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitų rinkinius. Savivaldybės 2019 metų konsoliduotas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš 47 asignavimų valdytojų, finansavusių savo biudžetinių įstaigų veiklą, žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir iš savivaldybės išde tvarkomų duomenų, pateiktas Tarnybai 2020 m. gegužės 16 d. Šį rinkinį sudarančios ataskaitos parengtos pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, subjektų sąrašas pateikiamas 3 priede „Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) VSS grupės ir kitų kontroliuojamų bei valdomų subjektų sąrašas“.

Metinių aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro šios konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos:

- 1) biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita (aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje pateikiamas tam tikro biudžeto pajamų ir išlaidų planas ir jo vykdymo duomenys);
- 2) aukštesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos (biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose pateikiama viešojo sektoriaus subjekto išlaidų sąmata ir jos vykdymo duomenys pagal valstybės funkcijas);
- 3) aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas (biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje paaiškinamos aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitose nurodytos finansinės sumos, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma kitose aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitose).

Savivaldybės administracijos direktorius atsako už konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹⁴ ir kitų teisės aktų reikalavimus rengimą ir pateikimą.

Savivaldybės biudžeto vykdymas

Savivaldybės biudžetas buvo vykdomas vadovaujantis 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu ir Savivaldybės tarybos sprendimais. Savivaldybės 2019 metų biudžetas patvirtintas Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁵, tikslintas aštuonis kartus. Savivaldybė 2019 metais vykdė vienuolika biudžeto programų¹⁶.

¹⁴Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 6 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) 35 str. 3 d.

¹⁵ŠRS tarybos 2019-02-13 sprendimas Nr. T-1241 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“.

¹⁶ŠRS tarybos 2019-02-13 sprendimas Nr. T-1254 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

Šalčininkų rajono savivaldybė 2019 metais disponavo 40513,6 tūkst. Eur pinigineis lėšomis (žr. 1 pav.).

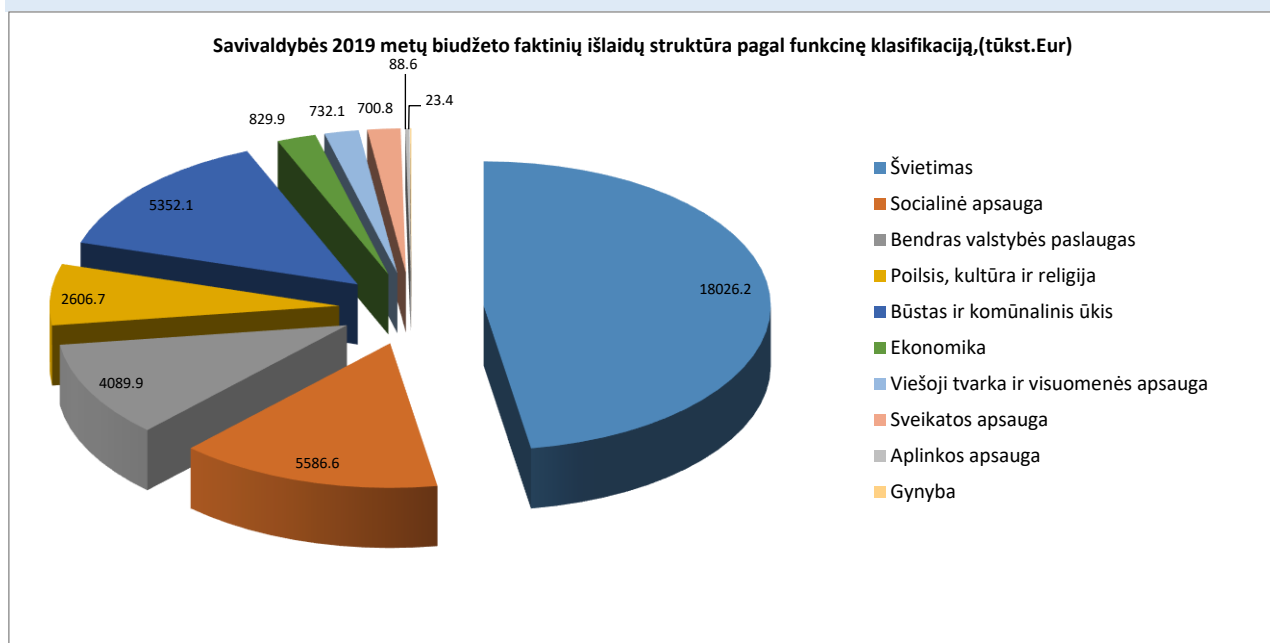
1 pav. 2019 metų savivaldybės pinigines lėšas, tūkst. Eur

38563,7	+	1724,6	+	225,3
BIUDŽETO PAJAMOS		METŲ PRADŽIOS LĖŠŲ LIKUTIS		ILGALAIKĖS PASKOLOS

Šaltinis — Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

Savivaldybės biudžeto 38872,7 tūkst. Eur asignavimų skirta pagal funkcinę klasifikaciją (žr. 2 pav.).

2 pav. 2019 metų savivaldybės biudžeto asignavimai, tūkst. Eur

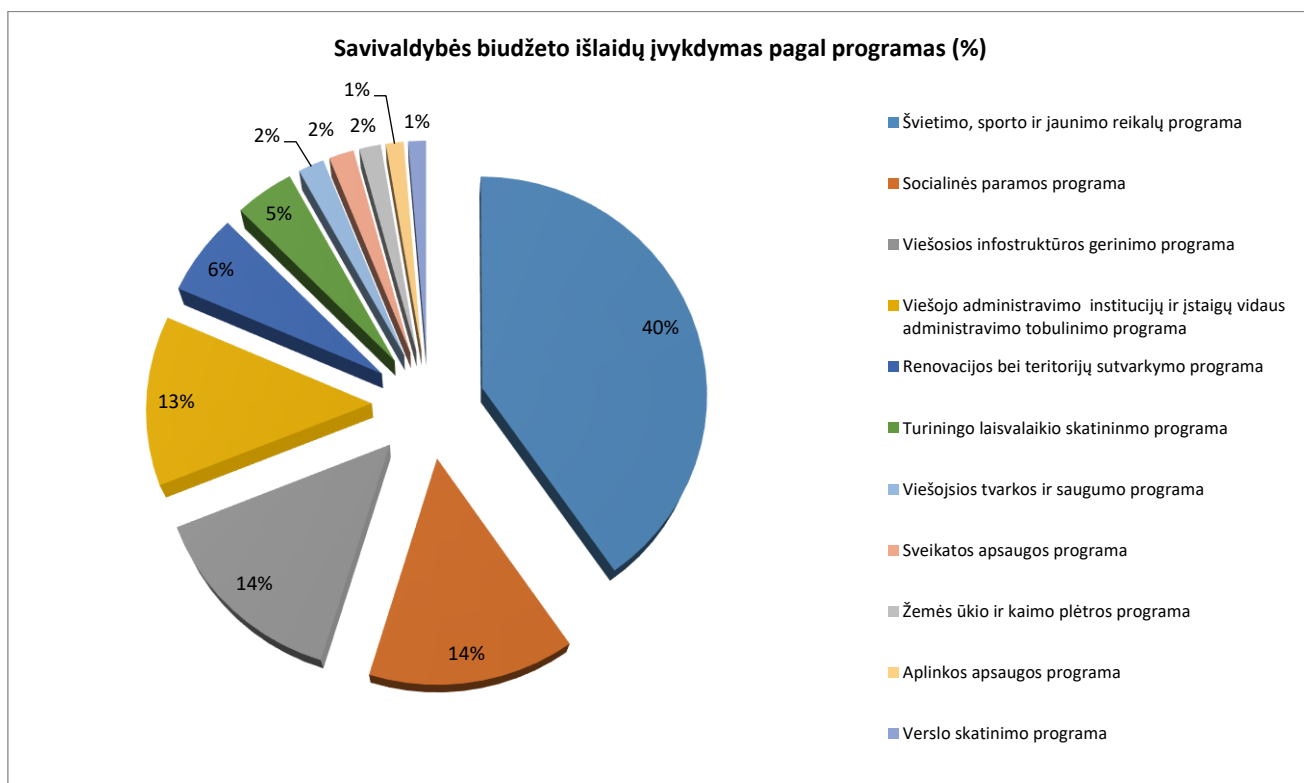

Šaltinis – Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal savivaldybės administracijos duomenis.

Didžiausia dalis asignavimų, 18026,2 tūkst. Eur, arba 46,3 proc., panaudota švietimui, palyginti su 2018 m., panaudota 15,1 proc. daugiau. Socialinei apsaugai panaudota 14,5 proc. asignavimų, palyginti su 2018 m., panaudota 11,8 proc. daugiau. Bendroms valstybės paslaugoms panaudota 4089,9 tūkst. Eur, arba 10,5 proc., palyginti su 2018 m., panaudota 1,9 proc. mažiau. Būstui ir komunaliniam ūkiui panaudota 13,8 proc. asignavimų, palyginti su 2018 m., panaudota 28,5 proc. mažiau.

Savivaldybės biudžeto 38872,7 tūkst. Eur asignavimų buvo skirta 11 programų vykdyti (žr. 3 pav.).

3 pav. 2019 metų savivaldybės biudžeto asignavimai, (%)

Šaltinis – Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal savivaldybės administracijos duomenis.

Savivaldybės asignavimus valdė Savivaldybės tarybos 2019 metų biudžete patvirtinti 47 asignavimų valdytojai, kurie pagal Biudžeto sandaros įstatymą¹⁷ yra atsakingi už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą.

Savivaldybės turtas

Savivaldybės turto savininko funkcijas įgyvendina Savivaldybės taryba¹⁸. Savivaldybės biudžetinės įstaigos turtą valdo patikėjimo teise. Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu¹⁹ savivaldybės turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais.

4 pav. 2019 metų savivaldybės turtas, tūkst. Eur

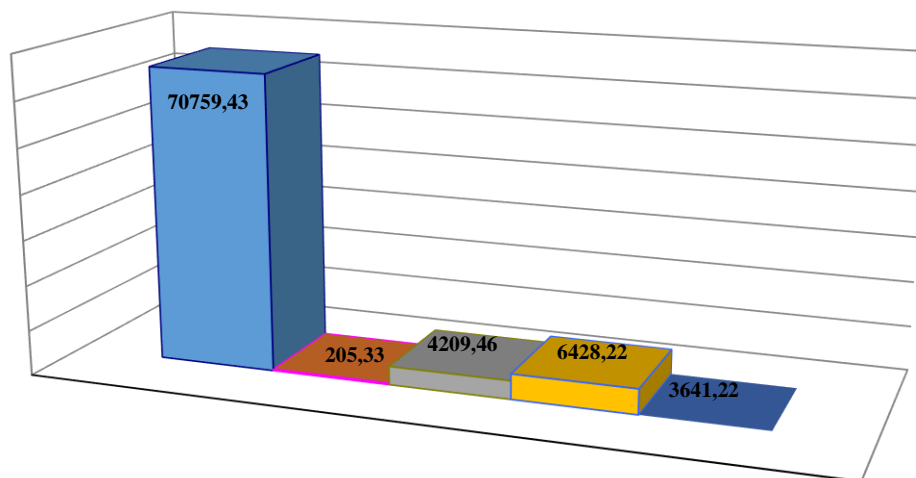
¹⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 7 str. 1 d.

¹⁸ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-2 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais) 8 ir 11 str.

¹⁹ Ten pat. 9 str.

Savivaldybės turtas

■ ilgalaikis materialus turtas ■ Ilgalaikis nematerialus turtas ■ Finansinis turtas ■ Trumpalaikis turtas ■ Biologinis turtas

Šaltinis – Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį.

Apskaitos duomenimis Savivaldybė 2019 metais valdė 85243,66 tūkst. Eur turto, iš jo: 83,2 proc. užima ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas, 7,5 proc. trumpalaikis turtas, 1,8 proc. finansinis turtas bei 4,4 proc. biologinis turtas.

Palyginti su 2018 m., turtas padidėjo 9780,7 tūkst. Eur, arba 13 proc., iš jo: ilgalaikis turtas 7,9 proc., trumpalaikis turtas 13,9 proc. 2019 metais 3615,22 tūkst. Eur biologinio turto vertės įtraukta į apskaitą.

AUDITO REZULTATAI

Savivaldybės administracija, rengdama metinių konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, remiasi savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės jai pateiktų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenimis. Todėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų teisingumas priklauso ne tik nuo Savivaldybės administracijos tvarkomos apskaitos, bet ir nuo viešojo sektoriaus subjektų parengtų ataskaitų rinkinių teisingumo. Kontrolės ir audito tarnyba, siekdama įsitikinti, kad viešojo sektoriaus subjektų parengtose ataskaitose pateikti duomenys yra tikri ir teisingi, 2019 metais audito procedūras atliko 51 viešojo sektoriaus subjekte.

1. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas konsolidavus žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas.

1.1. Savivaldybės administracija 2019 metais, vykdydama Kontrolės ir audito tarnybos ankstesnių metų rekomendacijas, atlikusi biologinio turto vertinimą, į turto apskaitos registrą įtraukė 3615,2 tūkst. Eur vertės biologinio turto, t. y. 1 skverą bei 6 parkus (administracijos direktoriaus 2019-11-28 įsakymas Nr. DĮV-1565).

1.2. Kelintus metus iš eilės mes negalime patvirtinti konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje infrastruktūros ir kitų statinių grupės duomenų, kadangi negalime užtikrinti, ar apskaitoje teisingai apskaityti visi keliai ir gatvės dėl neatliktos jų techninės inventorizacijos ir teisinės registracijos.

ŠRSA 2019-12-31 apskaitoje Infrastruktūros statinių grupėje apskaityta iš viso 1161 kelių ir gatvių. Administracijos duomenimis 2020 m birželio 1 d. atlikta 170 kelių ir gatvių techninė inventorizacija, iš jų 2019 m.-111, 2020 m.-59. Registrų centre užregistruota 55 vienetų. Savivaldybės administracija stengiasi sutvarkyti vietinės reikšmės kelių apskaitą, tačiau dar 991 kelių, arba 85 proc., nurodyti Vietinės reikšmės kelių sąrašė²⁰, neatlikta techninės inventorizacijos ir teisinės registracijos. Dėl to nebuvo galimybės įsitikinti, ar konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos pagal 2019-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje eilutėse „Infrastruktūra ir kiti statiniai“ parodyti vietinės reikšmės kelių (gatvių) 18191,1 tūkst. Eur likučiai, „Finansavimo sumų iš valstybės biudžeto“ 6277,9

²⁰ Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2019-12-18 sprendimas Nr. T-243 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijos vietinės reikmės kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schemos pakeitimo“.

tūkst. Eur, „Finansavimo sumų iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų“ 4808,2 tūkst. Eur, „Finansavimo sumų iš kitų šaltinių“ 4057,1 tūkst. Eur bei „Sukauptas perviršis ar deficitas“ – 3047,9 tūkst. Eur likučiai yra tikri ir teisingi.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymą²¹, savivaldybių tarybos kasmet savo biudžete turi numatyti lėšas, kurios reikalingos savivaldybės nuosavybėn priskirto ir perduodamo turto techninei inventorizacijai atlikti arba jai patikslinti.

1.3. Pagal pasirašytą pirkimo-pardavimo sutartį Savivaldybės administracija įsipareigojo UAB „Moller Auto“ už perkamą automobilį „VW Caravelle“, skirtą neįgaliųjų asmenų vežimui, sumokėti avansą- 100% sutarties vertės. Administracija 2019 m. gruodžio 27 d., atlikusi 47900,0 Eur išankstinį apmokėjimą už perkamą automobilį „VW Caravelle“, jo nepriskyrė ilgalaikiam materialiajam turtui, todėl neteisingai apskaitoje užregistravo išankstinius mokėjimus. Taip 2019 m. Finansinės būklės ataskaitos trumpalaikio turto eilutėje „Išankstiniai mokėjimai“ (C.II) 47,9 tūkst. Eur padidintas avansinio mokėjimo už ilgalaikį turtą likutis, o eilutėje „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ (A.II.10) šia suma sumažintas ilgalaikio turto likutis.

Atliekant nekilnojamojo turto valdymo auditą nustatyta, kad:

1.4. Būstas, esantis J. Sniadeckio g. 13, Jašiūnų mst., gyvenamasis namas, esantis Žalioji g. 1A, Šalčininkų m., neteisingai registruoti sąskaitoje „Gyvenamieji pastatai“, minėti pastatai yra įtraukti į Kultūros vertybių registro nekilnojamųjų vertybių sąrašus. Dėl to 2019 m. Finansinės būklės ataskaitos ilgalaikio turto eilutėje „Pastatai“ (A.II.2) 21,0 tūkst. Eur padidintas gyvenamųjų pastatų likutis, o eilutėje „Nekilnojamosios kultūros vertybės“ (A.II.4) šia suma sumažintas kultūros vertybių likutis.

1.5. Savivaldybės administracijos apskaitoje apskaityti 2 butai (J. Sniadeckio g. 22-2, 22-19, Šalčininkuose) ir gyvenamasis namas, esantis Varėnos pl. Č. Eišiškių mstl., kurių balansinė vertė 18,5 tūkst. Eur, nepriklausantys Šalčininkų savivaldybei. Dėl to 2019 m. Finansinės būklės ataskaitose 18,5 tūkst. Eur padidintas ilgalaikis turtas, iš jų „Pastatai“, bei atitinkamai padidintas grynasis turtas.

2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą²² Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys — visos Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos.

²¹ LR valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas, 1997-12-02 Nr. VIII-546 (su vėlesniais pakeitimais), 8 str. 1 d.

²² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 6 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) 29 str. 5 str.1 d.1 ir 3 p.

2.1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų vertinimas

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos atitinka Savivaldybės administracijos duomenis, iš kurių jos sudarytos. Įvertinę Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme, išskyrus.

2.1.1. Biudžeto sandaros įstatymas²³ įpareigoja planuoti ir naudoti biudžeto asignavimus pagal bendrus ekonominės lėšų kaupimo ir skirstymo požymius. Išlaidų grupavimas pagal ekonominės klasifikacijos kodus leidžia analizuoti išlaidų proporcijas, jas keisti siekiant teigiamų poslinkių biudžeto formavime ir lėšų naudojime, padeda priimti sprendimus planuojant kitų metų biudžetą bei vykdyti lėšų naudojimo kontrolę. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija automobilio VW GOLF įsigijimo išlaidas 15,8 tūkst. Eur F. Nr. 2 Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitose neteisingai parodė straipsnyje „Kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidos“. Taip Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitose 15,8 tūkst. Eur nepagrįstai sumažintas ekonominės klasifikacijos straipsnis „Transporto priemonių įsigijimo išlaidos“, o straipsnis „Kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidos“ šia suma nepagrįstai padidintas.

2.2. Savivaldybės skolos ataskaitų duomenų vertinimas

Įvertinę Savivaldybės skolos ataskaitų duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme. Savivaldybės skolos ataskaitos atitinka Savivaldybės administracijos duomenis, iš kurių jos sudarytos, išskyrus:

2.2.1. Savivaldybės administracija nesivadovavo Finansų ministerijos rekomendacijomis ir 5,4 tūkst. Eur prisiimtų įsipareigojimų dėl daugiabučio namo kreditavimo (socialinis būstas Vilniaus g. 32-7, Šalčininkai) pagal DNMP²⁴ ir pagal ETPT²⁵ modelį neparodė F. 3-sav. „Skolinių įsipareigojimų 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitos“.

3. Savivaldybės biudžeto vykdymas, biudžeto lėšų ir turto naudojimas

3.1 Savivaldybės biudžeto pajamos

2019 metų pradžioje Savivaldybės taryba patvirtino biudžetą – 31067,0 tūkst. Eur pajamų ir 31067,0 tūkst. Eur išlaidų. Metų eigoje, atsižvelgiant į papildomai skirtas valstybės biudžeto

²³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (vėlesniais pakeitimais) 5 str. 1 d. 1 ir 3 p.

²⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-23 nutarimas Nr. 1213 „Dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo.

²⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-11-26 nutarimas Nr. 1328 „Dėl viešųjų pastatų energetinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo.

dotacijas, gautas Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas bei viršplanines pajamas, Savivaldybės biudžetas buvo tikslintas 8 kartus²⁶, padidinant biudžeto pajamas ir išlaidas 7992,3 tūkst. Eur.

Per metus biudžeto pajamų gauta 38789,0 tūkst. Eur, patikslintas pajamų planas įvykdytas 102,1 proc. ir gauta 805,0 tūkst. Eur viršplaninių pajamų.

Pateikiame duomenis apie 2019 metų Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimą ir planinių užduočių įvykdymą pagal atskiras pajamų rūšis (žr. 1 lentelę).

Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitos (forma Nr.1-sav.) duomenimis 2019 metais buvo įvykdytos ir viršytos visos planuotos pajamų užduotys, išskyrus:

- paveldimo turto mokesčio planas įvykdytas 60,0 proc., negauta 1,6 tūkst. Eur;
- mokesčio už aplinkos teršimą planas įvykdytas 72,7 proc., negauta 8,2 tūkst. Eur;
- valstybės gamtos išteklių mokesčio planas įvykdytas 96,2 proc., negauta 1,0 tūkst. Eur;
- biudžetinių įstaigų pajamų už paslaugas gauta 6,0 tūkst. Eur mažiau, planinė užduotis įvykdyta 95,9 proc.;

- pajamų už turto nuomą planas įvykdytas 68,9 proc., gauta 32,3 tūkst. Eur mažiau, nei planuota;

-įmokų už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose gauta 22,8 tūkst. Eur mažiau, planas įvykdytas 95,4 proc.

1 lentelė. Pajamų plano vykdymas

Eil. Nr.	Rodikliai	Patikslintas 2019 m. planas tūkst.	2019 m. vykdymas		% nuo visų gautų pajamų	2018 m. vykdymas	
			tūkst. Eur	proc.		tūkst. Eur	proc.
	IŠ VISO PAJAMŲ	37984,0	38789,0	102,1	100,0	38594,7	101,2
iš jų:							
1.	Mokesčiai, iš jų:	17476,0	18299,9	104,7	47,2	17200,0	102,2
1.1.	Pajamų mokestis	16854,0	17671,9	104,8	x	16577,4	101,0
	šių pajamų dalis mokesčių dalyje (proc.)	96,4	96,6	x	x	96,4	x
1.2.	Turto mokestis	592,0	606,2	102,4	x	600,2	148,6
	šių pajamų dalis mokesčių dalyje (proc.)	3,4	3,3	x	x	3,5	x
1.3.	Prekių ir paslaugų	30,0	21,8	72,7	x	22,4	112,0
	šių pajamų dalis mokesčių dalyje (proc.)	0,1	0,1	x	x	0,1	x
2.	Dotacijos	18297,6	18192,1	99,4	46,8	19459,7	99,7

²⁶Savivaldybės biudžetas patikslintas ŠRS tarybos sprendimais: 2019-03-27 Nr. T-1292, 2019-03-27 Nr. T-41, 2019-06-27 Nr. T-80, 2019-08-29 Nr. T-150, 2019-09-27 Nr. T-178, 2019-11-05 Nr. T-197, 2019-12-18 Nr. T-226, 2019-12-30 Nr. T-251.

2.1.	Valstybės specialios tikslinės dotacijos	12221,6	12177,8	99,6	x	13866,5	99,8
	šių pajamų dalis dotacijos dalyje (proc.)	66,8	66,9	x	x	71,3	x
2.2.	Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos	3955,1	3895,5	98,5	x	5475,4	100,0
	šių pajamų dalis dotacijos dalyje (proc.)	21,6	21,5	x	x	28,1	x
2.3.	Kita dotacija	2120,9	2118,8	99,9	x	117,8	85,1
	šių pajamų dalis dotacijos dalyje (proc.)	11,6	11,6		x	0,6	
3.	Kitos pajamos, iš jų:	1972,4	2006,1	101,7	5,2	1913,2	106,7
3.1.	Turto pajamos	232,6	244,1	104,9	x	249,8	166,5
	šių pajamų dalis kitų pajamų dalyje (proc.)	11,8	12,2	x	x	13,1	x
3.2.	Pajamos už prekes ir paslaugas	1614,5	1621,2	100,4	x	1393,4	98,8
	šių pajamų dalis kitų pajamų dalyje (proc.)	81,8	80,8	x	x	72,8	x
3.3.	Kitos neišvardintos pajamos	125,3	140,8	112,4	x	270,0	115,8
	šių pajamų dalis kitų pajamų dalyje (proc.)	6,4	7,0	x	x	14,1	x
4.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	13,0	65,6	5,0 kartus	0,2	21,8	7,2 kartus
5.	Finansinių įsipareigojimų prisiėmimo pajamos	225,0	225,3	100,0	0,6		

Šaltinis: 2019 ir 2018 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai.

Daugiausia pajamų buvo surinkta iš mokesčių ir rinkliavų – 19227,5 tūkst. Eur arba 49,6 proc. visų biudžeto pajamų, todėl šių pajamų viršijimas turėjo reikšmingiausią įtaką 2019 metų savivaldybės biudžeto pajamų surinkimo rezultatui. Mokesčių planas įvykdytas 104,7 proc. ir gauta 823,9 tūkst. Eur daugiau, nei buvo planuota. Įtaka biudžeto pajamų surinkimo rezultatui taip pat turėjo ir kitų pajamų plano įvykdymas 101,7 proc. 2019 metais surinkta 33,7 tūkst. Eur daugiau nei planuota, palyginti su 2018 metais, surinkta 92,9 tūkst. Eur daugiau. 2019 metais buvo planuota pajamų iš vietinės rinkliavos 844,9 tūkst. Eur, surinkta pajamų 39,9 tūkst. daugiau, planas įvykdytas 104,7 proc. Pajamų iš žemės nuomos mokesčio gauta 151,9 tūkst. Eur. 2019 metais Savivaldybės tarybos sprendimu²⁷ fiziniams ir juridiniams asmenims buvo suteikta žemės nuomos mokesčio lengvatų už 84,2 tūkst. Eur.

2019 metais Savivaldybei buvo skirta 18192,1 tūkst. Eur dotacijų, iš jų: 3895,5 tūkst. Eur Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų. Palyginti su 2018 m., dotacijų gauta 1267,6 tūkst. mažiau. Nepanaudotos 65,2 tūkst. Eur dotacijos buvo grąžintos valstybės institucijoms ir įstaigoms, iš kurių jos buvo gautos vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu²⁸. Iš viso grąžinta dotacijų 11

²⁷ Savivaldybės tarybos 2016-08-30 Nr. T-258 „Dėl nuomos mokesčio už valstybės žemę, tarifų, termino ir lengvatų“.

²⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 32 str. 3 p.

valdžios sektoriaus subjektų. Gražintinų dotacijų dydis nuo 0,1 tūkst. Eur iki 35,4 tūkst. Eur.

Didžiausia dotacijos suma 35,4 tūkst. Eur gražinta LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, iš jų 22,0 tūkst. Eur skirti laidojimo išmokoms mokėti. Savivaldybės administracija nepanaudojo ir gražino LR Žemės ūkio ministerijai 16,3 tūkst. Eur dotacijų, iš jų 16,0 tūkst. Eur skirtų savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio tvarkymo funkcijai atlikti. Be to, gražintos nepanaudotos dotacijos, skirtos valstybės funkcijoms (perduotoms savivaldybėms) atlikti, kurioms papildomai naudojamos savivaldybės biudžeto lėšos, pvz. Valstybinės kalbos inspekcijai (gražinta 1, 1 tūkst. Eur), LR Teisingumo ministerijai gražinta 1,4 tūkst. Eur, iš jų civilinės būklės aktų registravimo gražinta 0,9 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracija neužtikrino, kad gautos dotacijos būtų panaudotos, be to, nepakanka kontrolės sudarant atskaitomybę, nes dalis dotacijų gražinta, o valstybės funkcijoms vykdyti panaudotos biudžeto lėšos.

3.2. Biudžeto asignavimų panaudojimas

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos (forma Nr. 2-sav.) duomenimis 2019 metais Savivaldybės 11 programų finansavimui panaudota 38872,7 tūkst. Eur arba 99,5 % visų biudžete patvirtintų asignavimų. Metų pabaigoje nepanaudoti asignavimai 1640,9 tūkst. Eur buvo įskaityti į apyvartinių lėšų likutį.

Pateikiame duomenis apie 2019 metais planuotų biudžeto asignavimų panaudojimą pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją (žr. 2 lentelę):

2 lentelė. Asignavimų panaudojimas

Eil. Nr.	Finansiniai rodikliai	2019 metų patikslintas planas	2019 metų vykdymas		2018 metų vykdymas
			tūkst. Eur	proc.	
Bendra asignavimų suma, iš jų:		39059,3	38872,7	99,5	37922,9
1.	Išlaidoms	31376,5	31243,5	99,5	28400,3
	proc. nuo visų asignavimų	80,3	80,3		74,9
1.1	<i>iš jų darbo užmokesčiui ir Sodrai</i>	20375,8	20351,0	99,9	18314,3
	proc. nuo visų asignavimų	52,2	52,4		48,3
1.2	<i>prekių ir paslaugų įsigijimui</i>	7022,6	6996,9	99,6	6524,9
	proc. nuo visų asignavimų	17,9	17,9		17,2
1.3	<i>socialinėms išmokoms</i>	3352,3	3293,7	98,3	3037,6
	proc. nuo visų asignavimų	8,6	8,5		8,0
1.3	<i>kitoms išlaidoms</i>	625,8	601,9	96,2	523,5
	proc. nuo visų asignavimų	1,6	1,5		13,8

2.	Turtui įsigyti	6836,4	6792,8	99,4	8353,4
	proc. nuo visų asignavimų	17,5	17,5		22,0
3.	Finansiniam turtui padidinti	44,1	44,1	48,2	48,2
	proc. nuo visų asignavimų	0,1	0,1		0,1
4.	Paskolos grąžinimui	802,3	792,3	48,2	1121,0
	proc. nuo visų asignavimų	2,0	2,0		3,0
Apyvartinių lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		x	1640,9	x	1724,6

Šaltinis: 2017 ir 2018 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai.

2019 metais panaudota 949,8 tūkst. Eur asignavimų daugiau nei 2018 metais. Daugiausia asignavimų panaudota išlaidoms – 80,3 proc., iš jų darbo užmokesčiui – 52,4 proc. Palyginti su 2018 metais, išlaidos darbo užmokesčiui padidėjo 2036,7 tūkst. Eur dėl minimalios algos padidėjimo bei mokesčių reformos pakeitimo.

3.3. Savivaldybės įsiskolinimas

Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (Forma Nr. 4) duomenimis gautinų sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 585,4 tūkst. Eur, palyginti su metų pradžia, padidėjo 109,6 tūkst. Eur. Didžiausia dalį – 68,4 proc. debitorinio įsiskolinimo sudarė įsiskonimas už vietinę rinkliavą. 2019 m. gruodžio 31 d. įsiskolinimas sudarė 400,4 tūkst. Eur, iš jų: fizinių asmenų – 369,6 tūkst. Eur, juridinių asmenų – 30,8 tūkst. Eur. Žemės nuomos mokesčio įsiskolinimas 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 109,9, iš jų: fizinių asmenų- 71,8 tūkst. Eur, juridinių asmenų – 38,1 tūkst. Eur. Atliekant nekilnojamojo turto valdymo auditą nustatyta, kad gyvenamojo būsto nuomininkai 2019 m. gruodžio 31 d. už būsto nuomą skolingi 44,9 tūkst. Eur, iš jų už socialinį būstą 2,5 tūkst. Eur. Savivaldybės debitorinis įsiskolinimas, palyginti su metų pradžia, padidėjo 109,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (Forma Nr. 4) duomenimis mokėtinų sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 174,6 tūkst. Eur, iš jų: už prekes ir paslaugas – 19,8 tūkst. Eur, socialinės išmokos – 133,1 tūkst. Eur, kitos išlaidos -18,1 tūkst. Eur. Savivaldybės įsiskolinimas 2020 m. sausio 1 d. (be paskolų grąžinimo išlaidų) sumažėjo 39,1 tūkst. Eur arba 18,3 proc.

Negražintų paskolų ir nesumokėtų kitų skolinių įsipareigojimų kredito įstaigoms 2019 m. gruodžio 31 d buvo 3617,3 tūkst. Eur. Palyginti su metų pradžia, skola kredito įstaigoms sumažėjo 567,3 tūkst. Eur. 2019 m. gražinta paskolų AB DnB bankui 296,8 tūkst. Eur, Finansų ministerijai 495,5 tūkst. Eur. 2019 m. gauta 225,3 tūkst. Eur paskola iš Šaulių banko.

3617,3 tūkst. Eur finansinių įsipareigojimų sudaro: 1000,0 tūkst. Eur ilgalaikė paskola AB DnB bankui, 1369,7 tūkst. Eur Medicinos bankui, 1016,9 tūkst. Eur Finansų ministerijai, 225,3 tūkst. Eur Šaulių bankui bei 5,4 tūkst. Eur už daugiabučio namo kreditavimą.

3.4. Neliknojamojo turto valdymas

Savivaldybės nekilnojamasis turtas yra viena iš priemonių valstybės ir savivaldybių funkcijoms atlikti. Remiantis surinktais 2019 m. liepos 1 d. duomenimis savivaldybėje yra 560 nekilnojamojo turto objektų (iš kurių 314 būsto fondas), kuriuos valdė 40 turto valdytojų. Šių objektų plotas – 162,8 tūkst. kv. m, likutinė vertė – 35715,7 tūkst. Eur. Didžiausią dalį pagal vertę sudaro mokslo, kultūros ir administracinės paskirties objektai.

Atliekant nekilnojamojo turto valdymo auditą nustatyta (auditas atliktas 2019 m. liepos 1 d. duomenimis), kad apie 20 proc. nekilnojamojo turto objektų sudaro menkaverčiai pastai (pavėsinės, tvartai, malkinės ir panašiai). Dalis šio turto savivaldybės funkcijoms atlikti nereikalingas ir nenaudojamas. Iš 196 vnt. analizuotų butų ir namų 17 būsto fondo vienetų reikalingas kapitalinis remontas arba remontas netikslingas (sudegė).

Nekilnojamasis turtas (pastatai, patalpos), kuris nenaudojamas savivaldybės veikloje, išnuomojamas arba perduodamas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis. 2019 m. liepos 1 d. buvo išnuomota 44 savivaldybės nekilnojamojo turto pastai ar patalpos, išnuomoto turto plotas sudarė 3256,53 kv.m., sudarytos 33 ilgalaikės nuomos sutartys. Nustatyta, kad 107 objektai (patalpų, pastatų), kurie sudaro 20,5 proc. viso savivaldybės nekilnojamojo turto ploto, buvo perduoti panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis 36 įstaigoms, organizacijoms ir kitiems subjektams. Daugiausia, t.y. 45,5 proc., savivaldybės nekilnojamojo turto perduota viešosioms įstaigoms (Šalčininkų PSP centrui, Šalčininkų ligoninei, Eišiškių ASP centrui), 44,1 proc. perduoti Šalčininkų rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms.

Nustatyta, kad VšĮ Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras be Savivaldybės tarybos sprendimo sudarė patalpų nuomos sutartį su UAB IMCHOTEPAS ir išnuomavo patalpas, esančias Ligoninės g. 2A,

Eišiškės, UAB IMCHOTEPAS veiklai vykdyti, VšĮ Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninė be Savivaldybės tarybos sprendimo sudarė panaudos sutartį su UAB „Idemus“ ir perdavė patalpas, esančias Nepriklausomybės g. 38, Šalčininkų m., UAB „Idemus“ veiklai vykdyti. VšĮ Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras ir VšĮ Šalčininkų ligoninė, valdydamos pastatą panaudos pagrindais, negalėjo jo išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims be Savivaldybės tarybos leidimo. Be to, sudaryta panaudos sutartis netitinka tvarkoje nustatytus reikalavimus.

Įstatymai numato²⁹, kad nekilnojamojo turto panaudos ir nuomos sutartys būtų registruojamos Nekilnojamojo turto registre. Savivaldybėje tik maža dalis nekilnojamojo turto panaudos ir nuomos sutarčių registruojama Nekilnojamojo turto registre.

Savivaldybės gyvenamojo būsto fondą sudaro socialinis bei savivaldybės būstas. Šalčininkų rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto sąrašai tikslinami ir tvirtinami kiekvienais metais. Pagal Tarybos 2019-03-27 sprendimą T-1284 Savivaldybėje patvirtinta 96 vnt. socialinio būsto bei 218 vnt. savivaldybės būsto. Nustatyta, kad 15 (auditui atrinkta 196 vnt.) būsto vnt. (7 socialinės, 8 savivaldybės) neišnuomoti. Didžioji dalis šių būstų prastos ar net avarinės būklės, apleisti, reikalingas remontas. Išnuomuotiems būstams sudarytos 178 nuomos sutartys, 3 būstai (1 socialinės) išnuomoti be nuomos sutarčių arba jos nerastos.

Nuo 2009 m. gegužės 4 d. savivaldybėje registruojamas savivaldybės teritorijoje esantis nekilnojamasis turtas, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), surašomi turto apskaitos aktai, tačiau savivaldybė nesiima tolimesnių veiksmų įteisinti šį turtą. Savivaldybė nesikreipė į teismą dėl nekilnojamojo turto pripažinimo bešeimininkiu ir perdavimo savivaldybės nuosavybėn, neregistravo Nekilnojamojo turto registre bei neapskaitė savivaldybės turto apskaitos registre.

Savivaldybės administracija nesilaiko teisės aktų reikalavimų dėl žemės sklypų suformavimo ir nesikreipė, kad sklypai būtų suformuoti. Iš 121 savivaldybės valdomiems nekilnojamojo turto pastatams (be būsto fondo) eksploatuoti po 26 valdomais pastatais žemės sklypai nesuformuoti ir Nekilnojamojo turto registre neregistruoti, po 6 pastatais žemės sklypai suformuoti, tačiau nepateikti prašymai NŽT perduoti neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypais.

Dainavos seniūnijos pastate 2005 metais buvo įrengta katilinė. Įrengta katilinė neteisingai apskaityta administracijos buhalterinėje apskaitoje kaip atskiras pastatas. Katilinei kadastrinės bylos nėra, kadangi tai ne atskiras objektas. Kadastriniai matavimai atlikti Dainavos seniūnijos administraciniam pastatui, kuris įregistruotas Nekilnojamojo turto registre.

²⁹ Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo pakeitimo įstatymas, Nr. IX-391, 2001 m. (su vėlesniais pakeitimais), 15 str. 2 d. 4 ir 5 p. Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas, Nr. XII-1215, 2014 m. (su vėlesniais pakeitimais) 17 str. 1 d.

Dalis patikrinto savivaldybės turto neužregistruotas Nekilnojamojo turto registre, tai: Gaisrinės pastatas (Geležinkelio g. 31 A, B. Vokės mst.), Bendruomenės slaugytojo kabineto patalpa (Zavišonių k., Šalčininkų sen.), savivaldybės būstas (Mokyklos g. 8-1, Čiužiakampio k., Gerviškių sen.; Naujoji g. 4-1A, Šalčininkų m.; Mokyklos g. 8-2, Čiužiakampio k., Gerviškių sen.).

Šalčininkų rajono savivaldybės būsto fondo sąrašuose patvirtinti 7 butai (gyvenamasis namas Plento g. 6, Šalčininkų m.) neapskaityti Savivaldybės administracijos apskaitoje, be to, minėtas namas yra įtrauktas į Kultūros vertybių registro nekilnojamųjų vertybių sąrašus.

Yra atvejų, kai Savivaldybės administracijos apskaitos registruose daugiabučiai gyvenamieji namai apskaitomi ne pagal butus, o apskaitoje registruojami vienu registro numeriu, pvz. namas Jono Pauliaus II g. 34, Eišiškės (12 butų); namas J. Sniadeckio g. 13, Jašiūnai (7 butai), namas Žalioji 1A, Šalčininkai (8 butai), namas Plento g. 3B (3 butai), namas Mokyklos g. 8, Čiužiakampio k. (2 butai).

4. Pasiiekta pažanga

Kelis metus iš eilės atliekant auditą nustatyta, kad buvo daroma klaidų apskaitant nekilnojamasias ir kilnojamąsias kultūros vertybes, nebaigtą statybą ir išankstinius mokėjimus, pastatus, infrastruktūros statinius (kelius ir gatves), ilgalaikį finansinį turtą, ilgalaikius įsipareigojimus.

Pastebėjome, kad ŠRSA veiksmai, įgyvendinant rekomendacijas, sąlygojo pažangą ir teigiamą tendenciją ŠRS turto ir įsipareigojimų valdymo, biudžeto vykdymo, apskaitos tvarkymo ir atskleidimo ataskaitų srityse:

- Patvirtinta Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijos vietinės reikšmės kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schema;
- Periodiškai atliekamos savivaldybei priskirtų kelių techninės inventorizacijos bei teisinės registracijos procedūros;
- Investicijoms į UAB VAATS, UAB „Vilniaus vandenys“ taikomas nuosavybės metodas ir parodomas Finansinės būklės ataskaitoje;
- Apskaityti finansiniai įsipareigojimai pagal kredito sutartis dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų atnaujinimo (modernizavimo);
- Įvertintas ir apskaitoje užregistruotas biologinis turtas (7 vnt. 3615,2 tūkst. Eur vertės parkų ir skverų želdinių);
- Atliekamas gautinų sumų nuvertėjimas.

Tačiau, atsižvelgdami į tai, kad apie 75 proc. kelių (gatvių), nurodytų Vietinės reikšmės kelių

sąrašė, neatlikta techninės inventorizacijos ir teisinės registracijos, nustatytus trūkumus ir neatitikimus atliekant turto valdymo auditą ir šio audito metu nustatytus dalykus, teigiame, kad valdant, naudojant ir disponuojant savivaldybės turtu ir lėšomis, vidaus kontrolė vis dar nėra pakankama, ji tobulintina.

REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
1.	Atlikti kelių (gatvių) techninę inventorizaciją ir teisinę registraciją, kad būtų užtikrinta teisinga informacija apie vietines reikšmes kelius ir buhalterinėje apskaitoje turto grupėje „Infrastruktūra ir kiti statiniai“ būtų parodyta teisinga ir tikra būklė.		
2.	Visas buhalterinės apskaitos operacijas registruoti vadovaujantis atitinkamais VSAFAS standartais bei patvirtintais individualiais sąskaitų planais.		
3.	Parinkti priemones, kurios užtikrintų teisingą Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą, suskirstymą pagal bendrus ekonominius lėšų kaupimo ir skirstymo požymius.		
4.	Prisiimtus finansinius įsipareigojimus pagal DNMP ³⁰ ir ETPT ³¹ modelį rodyti F. 3-sav „Skolinių ataskaitos“.		
5.	Parengti savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo gaires: numatyti, kiek ir kokio turto ilgalaikėje perspektyvoje reikės funkcijoms atlikti, o kiek jo, siekiant didžiausios naudos, pagal nustatytus kriterijus galima išnuomoti, remontuoti, ateityje plėtoti ar parduoti.		
6.	Priimti sprendimus dėl avarinės būklės esančio būsto, t.y. remonto ar likvidavimo. Peržiūrėti savivaldybės būsto fondo sąrašus, atnaujinti nuomos sutartis, imtis priemonių, kad visas savivaldybės būstas ir savivaldybės socialinis būstas būtų išnuomotas pagal galiojančius teisės aktus.		
7.	Imtis papildomų priemonių, mažinančių įsiskolinimą už būsto nuomą.		
8.	Panaudos, nuomos sutartis sudaryti tik turint Tarybos leidimą. NT nuomoti, perduoti panaudos pagrindais vadovaujantis nustatytais teisės aktų nuostatomis.		
9.	Kontroliuoti nekilnojamojo turto nuomos ir panaudos sutarčių vykdymą, imtis veiksmų, kad būtų vykdomi sutarčių įsipareigojimai, sumažinti įsiskolinimai už turto nuomą.		

³⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-23 nutarimas Nr. 1213 „Dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo.

³¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-11-26 nutarimas Nr. 1328 „Dėl viešųjų pastatų energetinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo.

10.	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-11-13 nutarimo Nr.1428 „Dėl Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo“ reikalavimais, įteisinti valstybinės žemės sklypų, reikalingų pastatams eksploatuoti, naudojimą.		
11.	Atlikti teisės aktais nustatytus veiksmus su visu nustatytu bešeimininkiu NT.		
12.	Spręsti klausimą dėl nekilnojamojo turto buhalterinės apskaitos bei registruoti turtą ir juridinius faktus, susijusius su turtu, Nekilnojamojo turto registre.		

Savivaldybės kontrolierė

Violeta Zareckienė

Kontrolės ir audito tarnybos
vyr. specialistė

Ana Jasiukait

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

SKFAR – Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys.

SKBVAR – Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

VSAFAS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

ŠRSA – Šalčininkų rajono savivaldybės administracija.

VSS – Viešojo sektoriaus subjektas.

VšĮ – Viešoji įstaiga.

BI – Biudžetinė įstaiga.

ŠRS – Šalčininkų rajono savivaldybė

Tarnyba – Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys – savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondų ir kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys.

Viešojo sektoriaus subjektų grupė – grupė, kurią sudaro viešojo sektoriaus subjektas ir kiti viešojo sektoriaus subjektai, už kurių finansinių ataskaitų rinkinių arba biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių konsolidavimą teisės aktų nustatyta tvarka atsakingas nurodytas viešojo sektoriaus subjektas.

Viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų biudžeto vykdymo ataskaitos, finansų ministro nustatyta tvarka sujungtos ir teikiamos kaip vienas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

Viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos, sujungtos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatyta tvarka ir teikiamos kaip vienas finansinių ataskaitų rinkinys.

Savivaldybėms priskirto turto valdymas – savivaldybės jų nuosavybėn priskirtą, bet dar

neperduotą valstybės turtą valdo patikėjimo teise. Valstybės turtą, kuris buvo priskirtas savivaldybėms Vyriausybės sprendimais, bet pagal šį įstatymą³² nepriskiriamas jų nuosavybėn, savivaldybės valdo patikėjimo teise, iki Vyriausybė jį perduos valstybės valdžios, valdymo ar kitoms institucijoms. Savivaldybės jų nuosavybėn perduotą turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja vadovaudamosi įstatymais ir kitais teisės aktais.

Savivaldybių nuosavybėn perduodamas turtas – savivaldybių nuosavybėn perduodamas šis turtas, kurį jos valdo patikėjimo teise.

Turto patikėjimo teisė – valstybės ar savivaldybių institucijos, valstybės ar savivaldybės įmonės, įstaigos, organizacijos teisė savo įstatuose (nuostatuose), taip pat valstybės ar savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų veiklą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose nustatyta tvarka bei sąlygomis valdyti, naudoti valstybės ar savivaldybių perduotą turtą ir disponuoti juo nepažeidžiant įstatymų ir kitų asmenų teisių bei interesų.

Disponavimas turtu – teisė turtą parduoti, kitaip perleisti, taip pat išnuomoti, įkeisti arba kitokiu būdu keisti jo teisinę būklę³³.

Turto naudojimas – naudingųjų turto savybių taikymas naudotojo poreikiams tenkinti³⁴.

Turto valdymas – teisė įstatymų nustatyta tvarka daryti turtui fizinį ir ūkinį poveikį³⁵.

Turto valdytojas – valstybės ar savivaldybių institucijos, valstybės ar savivaldybės įmonė, įstaiga ar organizacija ir šio įstatymo 10 ar 12 straipsnyje nustatytais atvejais kiti juridiniai asmenys, patikėjimo ar nuosavybės teise valdantys, naudojantys valstybės ar savivaldybės turtą ir disponuojantys juo³⁶.

Asignavimai – valstybės biudžete arba savivaldybės biudžete patvirtinta lėšų išlaidoms ir ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui (toliau – turtas) įsigyti suma, kurią asignavimų valdytojas turi teisę biudžetinėmis metais gauti iš valstybės biudžete arba savivaldybės biudžete sukauptų lėšų, pateikęs paraišką valstybės išdą valdančiai institucijai arba savivaldybės administracijai, patvirtintoms programoms finansuoti³⁷.

Savivaldybės biudžetas – savivaldybės tarybos tvirtinamas savivaldybės biudžeto pajamų ir

³² LR valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybės įstatymas, 1997-12-02 Nr. VIII-546 (galiojanti įstatymo redakcija nuo 2008-10-18) 2 str.

³³ LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 1 d.

³⁴ Ten pat, 2 str. 8 d.

³⁵ Ten pat, 2 str. 11 d.

³⁶ Ten pat, 2 str. 12 d.

³⁷ LR biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2012 10 16 įstatymo Nr. XI-2274 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 3 d.

asignavimų planas biudžetiniams metams³⁸.

Savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai – savivaldybių biudžetinių įstaigų ar savivaldybės administracijos ir jos padalinių, nurodytų tarybos patvirtintame savivaldybės biudžete, vadovai (savivaldybės administracijoje – administracijos direktorius ar jo įgalioti asmenys, savivaldybės administracijos padaliniuose – padalinių vadovai ar jų įgalioti asmenys³⁹).

³⁸ Ten pat, 2 str. 18 d.

³⁹ Ten pat, 4 str. 2 d.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito tikslai – įvertinti Šalčininkų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų teisingumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams 2019 metais.

Audituotos 2019 metų finansinės ataskaitos: konsoliduotoji finansinės būklės, konsoliduotoji veiklos rezultatų, konsoliduotoji pinigų srautų ir konsoliduotoji grynojo turto pokyčių ataskaitos bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2019-12-31 duomenis.

Audituotos 2019 metų biudžeto vykdymo ataskaitos: savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo (forma Nr. 1-sav.), Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo (forma Nr. 2-sav.); Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo (forma Nr. 2) (pagal asignavimų valdytojus), Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti (forma Nr. 1) (pagal asignavimų valdytojus), Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktos Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos duomenys, Valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų ir kitų lėšų, skirtų savivaldybių biudžetams, panaudojimo ataskaitos, Savivaldybės skolinių įsipareigojimų (forma Nr. 3-sav.), Mokėtinų ir gautinų sumų (forma Nr. 4) bei Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.

Audito metu vertinti 50 įstaigų finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2019 metų SKFAR duomenys ir 47 asignavimų valdytojų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir savivaldybės administruojamo išdo (išteklių fondo) biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu sudaryto 2019 metų SKBVAR duomenys. Detalūs subjektų sąrašai pateikti 3 priede.

2019 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 75 462,9 tūkst. Eur, pabaigoje – 85 243,7 tūkst. Eur. Savivaldybė gavo 50 265,4 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 49 060,0 tūkst. Eur sąnaudų. Savivaldybės pagrindinės veiklos rezultatas teigiamas – pajamos viršijo sąnaudas 1.205,44 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžetas gavo 38 789,0 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 38 872,7 tūkst. Eur išlaidų.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴⁰, tarptautinių audito standartų (TAS)⁴¹ ir tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartų⁴² reikalavimus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad (konsoliduotosiose) finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Vertinant finansinių ataskaitų atitiktis teisės aktų reikalavimams ir jų duomenų patikimumą, audito procedūros buvo atliktos 14 viešojo sektoriaus subjektų svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, nustatytos rizikos ir atliktos kitos audito procedūros. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

Audito metu nustatyti dalykai vertinti, atsižvelgiant į reikšmingumą. Reikšmingu dalyku SKFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 852,4 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku SKBVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 388,7 tūkst. Eur. Atlikdami 2019 metų savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimą nustatytiems pažeidimams įvertinti naudojome kokybinį reikšmingumą, t.y. vertinome kiekvieno pažeidimo aplinkybes neatsižvelgdami į vertę.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

Sritis, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros):

*Turto srityje vertinta: ŠRSA ir BJ pastatų, nekilnojamojo kultūros vertybių, žemės, finansinio ilgalaikio turto, infrastruktūros statinių (vietinės reikšmės kelių (gatvių), nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų, biologinio turto, trumpalaikio turto apskaitymo teisingumas,

⁴⁰ LR valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

⁴¹ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://lar.lt/www/new/page.php?326>).

⁴² Finansinio audito (1000–1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000, 4200 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>).

vertės tikslinimas ir turto priskyrimas tinkamai grupei, turto nuvertėjimo požymių vertinimas, turto inventorizacijos atlikimo tinkamumas. Taip pat atrankos būdu vertintas turto vertės ir ūkinių operacijų registravimas apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).

* Įsipareigojimų srityje vertinta: ŠRSA įsipareigojimų, priimtų pagal kredito sutartis dėl savivaldybės butų atnaujinimo, užregistravimas apskaitoje ir atskleidimas ataskaitose.

* Pajamų srityje vertinta: pagrindinės veiklos pajamų pripažinimas ir įvertinimas ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimas; įskaitant ir iš valstybės biudžeto gautas ES ir kitas tarptautinės paramos lėšas, mokesčių pajamos, pajamos iš turto nuomos jų įtraukimas į Savivaldybės biudžeto pajamas ir jų atskleidimo apskaitoje bei ataskaitose teisingumas.

* Sąnaudų/išlaidų srityje vertinta: sąnaudų/išlaidų pripažinimas ir registravimas apskaitoje (ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo, darbo užmokesčio, paprastojo remonto, socialinių išmokų ir kt.) – ar tą atskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumas, tikrumas, užregistravimas teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis) ir atvaizdavimas tinkamuose ataskaitų straipsniuose.

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis:

Įstatymai:

- Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
- Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
- Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas.
- Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas.

Nutarimai:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-13 nutarimas Nr. 870 „Dėl valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2017-10-25 nutarimo Nr. 866 redakcija).

Kiti:

-Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymais patvirtinti Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

-Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010-01-29 įsakymas Nr. 1K-022 „Dėl vykdymo ataskaitų“. -

-Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl VSS buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Savivaldybės vidiniai teisės aktai: •

-Šalčininkų rajono tarybos 2019-12-18 sprendimas Nr. T-243 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo“.

-Šalčininkų rajono tarybos 2019-02-13 sprendimas Nr. T-1241 „Dėl ŠRS 2019 metų biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

-Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-11-28 įsakymas Nr. DĮV-1565 „Dėl ne žemės ūkio veikloje naudojamo biologinio turto įtraukimo į apskaitos registrą“.

- Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010-08-13 įsakymas Nr. DĮV-1284 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos individualaus sąskaitų plano patvirtinimo“.

Finansinio ir teisėtumo audito ataskaitos
 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės 2019 metų
 konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo
 ataskaitų rinkinių, biudžeto lėšų ir turto
 naudojimo audito rezultatų“
 3 priedas

**Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) VSS grupės ir kitų
 kontroliuojamų bei valdomų subjektų sąrašas**

1 lentelė. Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) SKFAR ir SKBVAR grupės sąrašas

Eil. Nr.	Subjektas	Konsoliduojama SKEAR	Konsoliduojama SKBVAR
1	Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazija	v	v
2	Šalčininkų lopšelis-darželis "Pasaka"	v	v
3	Šalčininkų lopšelis-darželis "Vyturėlis"	v	v
4	Šalčininkų r. Baltosios Vokės Elizos Ožeškovos gimnazija	v	v
5	Šalčininkų r. Baltosios Vokės lopšelis-darželis	v	v
6	Šalčininkų r. Baltosios Vokės „Šilo“ gimnazija	v	v
7	Šalčininkų r. Butrimonių Anos Krepštel gimnazija	v	v
8	Šalčininkų r. Butrimonių lopšelis-darželis	v	v
9	Šalčininkų r. Čiužiakampio pagrindinė mokykla	v	v
10	Šalčininkų r. Dainavos pagrindinė mokykla	v	v
11	Šalčininkų r. Dieveniškių Adomo Mickevičiaus gimnazija	v	v
12	Šalčininkų r. Dieveniškių lopšelis-darželis	v	v
13	Šalčininkų r. Dieveniškių "Ryto" gimnazija	v	v
14	Šalčininkų r. Eišiškių Antonio Ratkevičiaus sporto mokykla	v	v
15	Šalčininkų r. Eišiškių gimnazija	v	v
16	Šalčininkų r. Eišiškių lopšelis-darželis "Žiburėlis"	v	v
17	Šalčininkų r. Eišiškių muzikos mokykla	v	v
18	Šalčininkų r. Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazija	v	v
19	Šalčininkų r. Jančiūnų universalus daugiafunkcis centras	v	v
20	Šalčininkų r. Jašiūnų "Aušros" gimnazija	v	v
21	Šalčininkų r. Jašiūnų lopšelis-darželis "Žilvitis"	v	v
22	Šalčininkų r. Jašiūnų Mykolo Balinskio gimnazija	v	v
23	Šalčininkų r. Jašiūnų muzikos mokykla	v	v
24	Šalčininkų r. Jašiūnų pagrindinė mokykla	v	v
25	Šalčininkų r. Kalesninkų Liudviko Narbuto gimnazija	v	v
26	Šalčininkų r. Kalesninkų lopšelis-darželis	v	v

27	Šalčininkų r. Pabarės pagrindinė mokykla	v	v
28	Šalčininkų r. Poškonių lopšelis-darželis	v	v
29	Šalčininkų r. Poškonių pagrindinė mokykla	v	v
30	Šalčininkų r. Šalčininkėlių pagrindinė mokykla	v	v
31	Šalčininkų r. Turgelių Povilo Ksavero Bžostovskio gimnazija	v	v
32	Šalčininkų r. Versekos mokykla - daugiafunkcis centras	v	v
33	Šalčininkų r. Zavišonių lopšelis-darželis "Varpelis"	v	v
34	Šalčininkų rajono savivaldybės administracija	v	v
35	Šalčininkų r. savivaldybės Čiužiakampio senelių globos namai	v	v
36	Šalčininkų rajono savivaldybės išdas	v	v
37	Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	v	v
38	Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centras	v	v
39	Šalčininkų rajono savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba	v	v
40	Šalčininkų rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	v	v
41	Šalčininkų rajono savivaldybės šeimos ir vaiko gerovės centras	v	v
42	Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka	v	v
43	Šalčininkų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos centras	v	v
44	Šalčininkų r. sutrikusio intelekto žmonių dienos užimtumo centras	v	v
45	Šalčininkų „Santarvės“ gimnazija	v	v
46	Šalčininkų socialinių paslaugų centras	v	v
47	Šalčininkų specialioji mokykla	v	v
48	Šalčininkų Stanislavo Moniuškos menų mokykla	v	v
49	Viešoji įstaiga Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras	v	
50	Viešoji įstaiga Šalčininkų pirminės sveikatos priežiūros centras	v	
51	Viešoji įstaiga Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninė	v	

2 lentelė. Kontroliuojamų akcinių ir uždaryjū akcinių bendrovių, asocijuotųjų ir kitų subjektų sąrašas

Eil. Nr.	Subjektas
Kontroliuojamos AB ir UAB	
1	UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“

2	UAB „Tvarkyba“
3	UAB „Šalčininkų autobusų parkas“
4	UAB „Šalčininkų vaistinė“
5	UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“
6	UAB VAATC
7	UAB „Vilniaus vandenys“
Kiti subjektai	
1	AB „Lietuvos energija“
2	AB ESO
3	AB „Litgrid“